

Quis necavet equitem?

Deze titel is uiteraard alleen bedoeld voor Ton van Vliet, die schalks koketterend met zijn gymnasiale achtergrond mij regelmatig frases/gezegdes in het Grieks (Oud-Grieks uiteraard) of het Latijn (Klassiek Latijn) stuurt. Met mijn twee jaartjes gymnasium kom ik nergens, dus kan ik zijn Grieks/Latijnse teksten nooit ontcijferen. Logisch dat ik dus even contact heb gezocht met Ton of de titel van dit verslag wel klopte. Tons eerste reactie was “als ik vanavond zo schaak zoals jij Latijn mangelt zie ik 't somber in”. Kijk, zo zet je iemand op zijn plaats. Toen ik vertelde dat deze tekst (met moderne technieken) te zien was op een schilderij uit de 15^e eeuw gaf Ton aan dat het Middeleeuws Latijn was. Ik wist niet dat dat afwijkt van het Klassiek Latijn, maar bij nader inzien is het ook wel logisch; ons Nederlands lijkt ook niet meer op “hebban olla uogala nestas”, nou ja, u kent die vast wel.

Maar wat heeft deze intro in vredesnaam te maken met de interne competitie van De Zwarte Dame? Niet veel, maar wel iets. In het verslag van ronde 6 had ik het over retrograde problemen. Ik verwees voor meer toelichting naar een wikipedia-pagina. Op die pagina stond dat er door een Spanjool een roman was geschreven met zo'n retrograde probleem in een hoofdrol. Tot mijn verbazing had de bieb (tip: wordt lid, voor bijna niks kun je een heel jaar lekker lezen) dat boek en kon ik het reserveren.

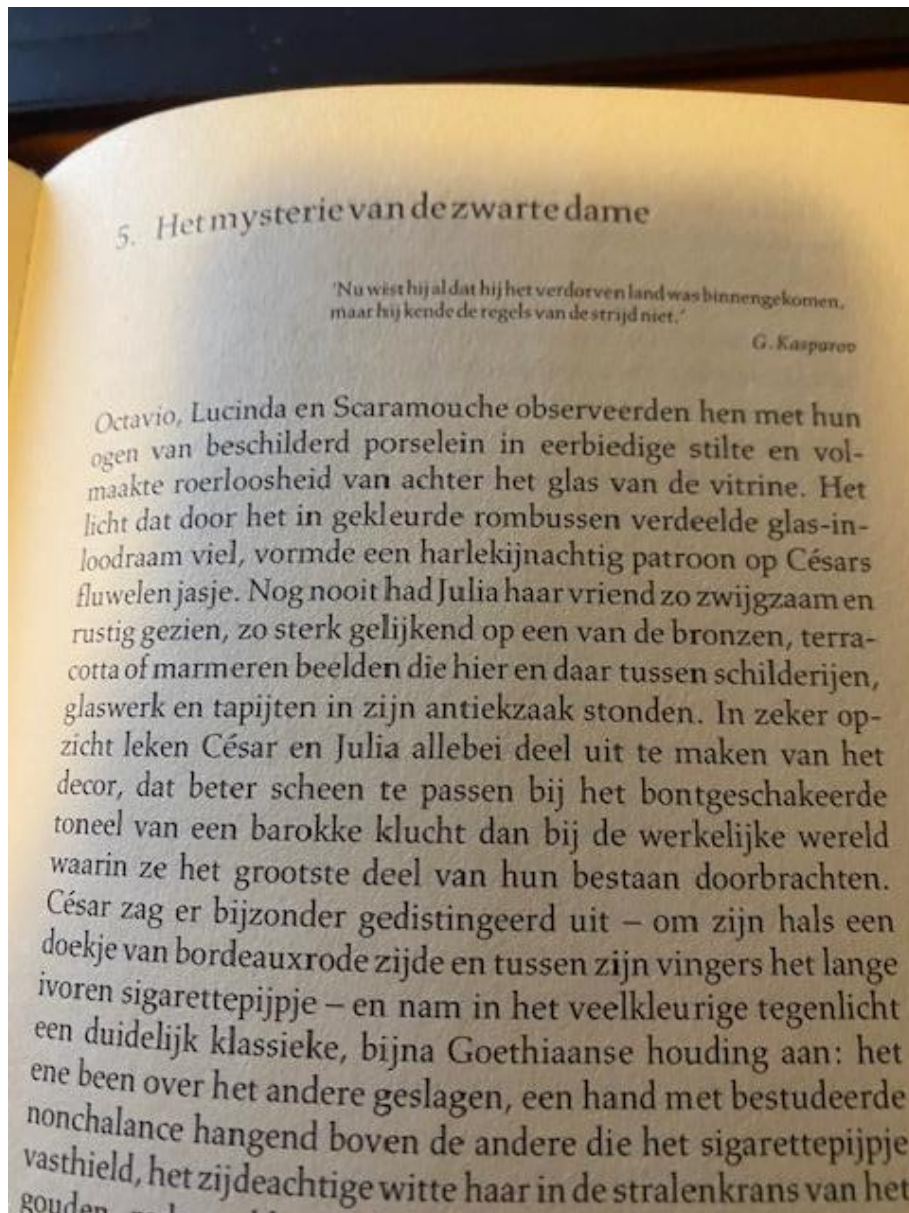
Inmiddels heb ik het binnen en het is best een aardige roman (Het Paneel van Vlaanderen van Arturo Pérez-Reverte en voor de puristen: ik lees de vertaling, want mijn Spaans is te roestig). Het gaat over een schilderij waarop twee Middeleeuwse mannen (ridders) te zien zijn die een potje schaak spelen. Ik ben inmiddels op een kwart en het lijkt er op dat de stelling op het schilderij een probleem voorstelt:

Een, in Madrid blijkbaar bekende en goede, schaker heeft (in het boek dus) aan de schilderijdeskundigen gemeld dat “zwart net aan zet is geweest”. Hoe hij dat weet is dus ook een vraag. Heeft u iemand door hoe hij dit weet?

Wit is dus aan zet, maar dat doet er niet toe, want het is een retrograde probleem. De vraag is: welk stuk sloeg het witte paard? Het paard dus dat niet meer op het bord staat. En daar slaat de titel van dit verslag op "Quis necavet equitem?", "Wie doodde de ruiter?". In sommige landen is wat wij het paard noemen "de ridder" (Engels: Knight). En, is de suggestie van het boek, als we weten welk stuk dat witte paard sloeg, dan weten we ook wie en waarom twee jaar nadat dit potje werd gespeeld de ridder doodde die nu aan zet is.

Wie de oplossing weet: app/mail/sms hem maar naar me. Ben benieuwd of jullie de oplossing eerder hebben dan ik hem gelezen heb. Ik ben inmiddels bij dit hoofdstuk:

Ben benieuwd wat het mysterie van De Zwarte Dame is.

Maar dit verslag gaat toch over de 8^e ronde van de interne competitie van De Zwarte Dame? Ja, ja, kunnen we nu eindelijk beginnen aan een inhoudelijk verslag? Doen we.

Begin ik maar meteen met **Ton van Vliet**. Die wist al snel de code van de opstelling van **Krijn Saman** te kraken. Ton kreeg een koningsaanval. Een schaakgevend paard werd door Krijn op h6 geruild met de zwartveldige loper, maar die loper was keihard nodig om de velden d6, h6 en g7 te blijven dekken. Krijns stukken kregen geen ruimte van Ton en konden daardoor niet goed samenwerken en dat strafte Ton prima af.

Eerder al was de clash tussen de neven **Lokerse** in het voordeel van **Dingnis** beslecht en die was daar terecht tevreden mee. Ook **Sander de Bruijn** (verrassend snel hersteld van een operatie) en **Piet van Boven** waren eerder klaar. Piet was een stuk achter gekomen en Sander maakte het netjes af. “Geen kans gekregen” meende ik Piet horen zeggen. Over “kansloos” gesproken. Dat was **Herman Schoonakker** ook, tegen **Corné Harmsen**. In de opening kwam Herman een pion achter, maar dat was het ergste niet. Ook positioneel stond hij minder.

Joah Mulder werd vorig seizoen clubkampioen bij de jeugd maakte zijn debuut bij de volwassenen. We denken dat hij makkelijk mee kan en zijn eerste partij won hij meteen al. Van jeugdleider (bij Bergen op Zoom) **Alexander van 't Hoff**. Inde opening kwam hij door tempoverlies van Alexander geweldig te staan. Een goed plan bedenken was moeilijker en net toen Alexander de stelling gelijk kon trekken speelde Alexander veel te snel Pxb2. Had hij even nagedacht dan had hij gezien dat die pion erg giftig was vanwege twee tussenschaakjes. Joah zag die schakjes en kon het toen eenvoudig afmaken.

Dan de partijen die allemaal in het derde (of vierde) uur terecht kwamen.

Wim Loomans kreeg een mooie ver opgerukte vrijpion (op c6). Maar die pion kon niet verder vanwege een blokkade die **Ad van Klinken** kon opwerpen. Omdat de pion ook niet gedekt kon worden door een andere pion kon Wim niet op de andere vleugel een tweede aanvalsfront openen: Remise dus. De enige in deze 8^e ronde.

Riny Westveer won voor de zesde keer deze interne competitie. In tijdnood ging het mis voor **Albert Muskee**. Riny zegt er dit over: *Ik had weer hetzelfde in de opening als vorige week dat ik zetten kon spelen met tempo maar wederom kreeg ik weinig (dit keer eigenlijk geen voordeel). Albert speelde het middenspel prima en toen ik voor een aanval ging verdedigde hij die in eerste instantie ook goed.*

Riny's plannetje om zijn loper van c7 via a5 naar e1 te verplaatsen was dor Albert gemist (Albert dacht dat het Riny's plan was zijn toren op e1 te krijgen). En het zag er ook gevaarlijk uit. Albert heeft in deze stelling

zojuist 26. Dc2 gespeeld en geeft meteen op, wellicht omdat hij zag dat pion d4 verloren zou gaan. Gek genoeg zou dat niet zo erg zijn, want wit kan dan op h4 slaan. Dan staat zwart nog wel beter, maar hij moet nog wel aan de bak. In plaats van slaan op d4 had Riny in deze stelling veel beter 26...h3 of 26...Df3 kunnen doen om mat op g2 te dreigen. Overigens is dat niet zo simpel, want wit heeft Ph2 om dat te vermijden (met een dame op f3), maar zwart kan na 26...h3, 27. Ph2 met zijn dame naar d5 (via g5) en weer dat mat te dreigen. Ook dat kan wit voorkomen met 28. Dc4, maar dan kan Riny met zijn loper op f2 slaan en die mag niet geslagen worden vanwege mat.

Riny zegt er dit over: *Ik moest het alleen nog spelen. Ik had Df3 al wel gezien als optie (h3 ook maar was die niet van plan) maar zelfs met Df3 is het nog best ingewikkeld op een afstandje. Ik zat ook te overwegen om gewoon de pion op d4 te pakken, wat blijkbaar resulteert in een gelijke stelling.....*

Misschien gaf Albert dus iets te vroeg op; het adagium is immers “door op te geven is nog nooit een partij gewonnen”. Aan de andere kant zat Albert niet lekker in de tijd en was zijn stelling ook niet echt lekker. Ik kan me dus goed voorstellen dat hij het touwtje in de boot gooide.

Peter van der Borgt won weer eens na zes opeenvolgende remise (drie intern, drie extern) en hijgt Riny nu in de nek. **Eric Dek** kreeg via een onorthodoxe route de Fried Liver Attack over zich heen. Eric wist nog wel dat slaan met het paard op d5 niet goed was, zag ook paard maal f7 wel aankomen. Peter dacht er iets meer van te weten. Je zou denken “het is hem maar geraden ook”, want hij schreef er zelfs een heel artikel over: [Peter's partij 6 – De Zwarte Dame](#). Nou, na zwarts 8^e zet was ik het ook al weer kwijt. Naast me zag ik (tenminste dat dacht ik) ons jeugdlid Joah Mulder zijn hoofd schudden toen ik 9. De4 speelde. De evaluatie van de engine schiet van ruim +2 naar bijna -1. Gelukkig denken zowel Eric als ik achter het bord dat ik nog steeds geweldig sta.

Hier speelde ik dus 9. De4 met de gedachte dat ik op de volgende zet dan of d4 of f4 kan spelen. Hier had ik toch echt direct 9. d4 moeten doen. Niet dat het voor Eric nu eenvoudig is het voordeel te benutten, want na 9....c6 (best move), 10. d4 lijkt 10.....Pg6 toch niet zo slecht. De engine is genadeloos: van -1 naar +1. Wat zijn we toch een stelletje prutsers.

Wat zetten later staat de zwarte koning toch weer op e8:

Eric grapte hier iets van “mag ik nu weer rokeren?”. “Van mij wel” heb ik gezegd, geloof ik. Gek genoeg heb ik nog op een paar momenten daarna gekeken of Eric kon rokeren. “Het kon wel” zou de gemiddelde D’66-er zeggen, maar de PvdA-er in mij had telkens weer een paar seconden nodig om te bedenken “Maar het mag niet”.

Eric heeft net 14.....Pe7 gespeeld. Esthetisch gezien zou je denken ter voorbereiding van Pg8, maar feitelijk natuurlijk om die loper te verdrijven; 15. c4 kwam een beetje als een verrassing voor Eric. Hij had mij nu kunnen verrassen met 15....Lf5, waarna ik weer maar 16. Lf7+ had moeten vinden. Nu sloeg Eric op d5 en kreeg ik uiteindelijk drie machtige verbonden pionnen die meer dan genoeg compensatie waren voor het stuk dat geofferd was.

Hier keek ik naar 20. Txf5, maar ik kreeg het niet rond gerekend. Achteraf weet ik ook niet meer of ik het mooie en winnende 21. e6 gezien heb tijdens de partij na 20.....gxf5. Maar ik kon hier wel 20. g4 spelen en die pion mag niet genomen worden, want de loper staat gepend vanwege mat op f7. Die loper won ik en even later ook de partij, waarbij ik overigens ook nog gewoon een mat-in-1 heb gemist (ik zag alleen het mat-in-2 wat Eric me, galant als hij is, liet uitvoeren).

Jan Capello kreeg te maken met een weer creatief onorthodox spelende **Leon Zweedijk**. Jan wist met een combinatie van verdedigende zetten en tactische tegenstoten Leons spel zo te ontregelen dat hij zo rond elf uur het punt kon bijschrijven.

Maar een spektakelstuk was het. Kijk maar:

Leon heeft een pion op f2 geofferd. Jan speelt nu 6....d5, met (denk ik) 7....Lg4+ in gedachten. Toch had Leon gewoon op d5 kunnen nemen (met het paard): 6....d5, 7. Pxd5, Lg4+ 8. Dxc4 (zelfs 8. Le2 was ook goed), Pxc4 9. Pxf6+, Pxf6 en er is opeens een redelijk saaie stelling bereikt. Leon kon het niet doorrekenen en speelde 7. Le2 om even later de geofferde pion terug te winnen.

Leon gaat onverdroten voort met aanvallende zetten, maar Jan geeft geen krimp en Leons stelling begint her en der ook wel wat gatenkaas-achtige kenmerken te krijgen.

Leon is aan zet en Jan dreigt pion d3 te winnen. De enige manier om dit te voorkomen lijkt 25. c4. Dat speelt Leon ook, maar dan gaat het gruwelijk mis na 25....La4+ 26. Kd2, Db3 (slaan op d3 met de toren of het paard was hier nog beter geweest) 27. Db1, Dxc4 enzovoorts. Jan maakte het daarna keurig af.

Leon had echter beter: 25. Lc1 !! Wie bedenkt zo'n terugzet? Maar hij is wel logisch: schaak geven door zwart op a4 kan niet, de toren kan naar a8 en de loper valt het sterke paard aan. Maar dan kan wit toch slaan op d3? Nee, want dan is er Ta8+ en moet de koning naar d7 en is er een aanvaller minder op d3.

Rinus den Holander en **Marius Leendertse** maakten er een spannende pot van. In het middenspel was Marius een pion achter geraakt. Marius rechtte de rug en bleef stug en goed verdedigen. Rinus bleef manoeuvreren, op een manier die Rinus op het lijf geschreven is.

